

TILLÆGSBETÆNKNING**Afgivet af Finans- og Skatteudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om ændring af forskellige landstingslove og Inatsisartutlove vedrørende skatter og afgifter samt overførselsindkomster.**

(Tilpasning af satser vedrørende indkomstskat, afgifter på automatspil, miljøafgift på produkter til energifremstilling, havneafgift, indførselsafgift, afgifter af visse drikkevarer fremstillet i Grønland, alderspension og førtidspension)

(Naalakkersuisoq for Finanser og Nordisk Samarbejde)

Afgivet til forslagets 3. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Hermann Berthelsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Karl Kristian Kruse, Siumut
Inatsisartutmedlem Henrik Fleischer, Siumut
Inatsisartutmedlem Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Malene V. Rasmussen, Demokraatit
Inatsisartutmedlem Jens NapätôK', Partii Naleraq

Udvalget har efter 2. behandlingen den 21. maj 2019 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Forslaget indeholder forslag til, hvilke konkrete satser i skatte- og afgiftslovgivningen og hvilke overførselsindkomster, der bør reguleres med satstilpasningsprocenten, jf. Inatsisartutlov nr. 9 af 1. juni 2017 om en satstilpasningsprocent og om aktuel indkomst.

Dette forslag tager sigte på at indføre ensartede regler for løbende tilpasning af nogle af de satser, som i dag er fastsat i en række forskellige landstings- og Inatsisartutlove.

Forslaget omfatter alene satser, som er angivet i kroner og øre, idet der ikke lægges op til at justere indtægtsgrænser eller procentsatser med satstilpasningsprocenten.

2. Andenbehandling af forslaget i Inatsisartut

Et enigt udvalg anførte i sin betænkning til forslaget 2. behandling, ikke at kunne give sin tilslutning til den del af forslaget, der omfatter anvendelse af en satstilpasningsprocent til regulering af satser på afgiftsområdet.

På baggrund af udvalgets delvise tilslutning til forslaget, jf. ovenfor, opfordrede udvalget til at Naalakkersuisut forud for 3. behandlingen af forslaget fremsætter et ændringsforslag i overensstemmelse hermed. I den forbindelse ønskede udvalget en beskrivelse af de fordele og ulemper et sådant ændringsforslag vil medføre.

3. Samråd

Udvalget har haft Naalakkersuisoq for Finanser og Nordisk Samarbejde i samråd. Under samrådet ønskede udvalget at få afklaret visse af Naalakkersuisuts udmeldinger under forslaget 2. behandling.

Samrådsindkaldelsen tog udgangspunkt i at Naalakkersuisut, under forslaget 2. behandling lagde op til, at partierne under finanslovsforhandlingerne kommer med forslag til, hvorledes forslaget kan finansieres, såfremt den oprindelige finansieringsplan, som er indbygget i lovforslaget, ikke implementeres.

Såfremt der ikke kan skabes opbakning bag en finansiering samtidig med at balancen imellem landskassens udgifter og indtægter opretholdes, har Naalakkersuisut tilkendegivet, at der ikke er grundlag for at opretholde lovforslaget.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Naalakkersuisut lagde, i sit svarnotat til forslaget 2. behandling, vægt på, at lovforslaget hverken vil forbedre eller forværre de offentlige finanser på langt sigt. Naalakkersuisut mente, at udvalgets opfordring til ændringsforslag betyder, at lovforslaget ikke længere vil være i økonomisk balance. Under forslaget 2. behandling indstillede Naalakkersuisut, at 3. behandlingen af nærværende lovforslag udsættes til efterårssamlingen 2019, således at partierne under finanslovsforhandlingerne kan drøfte, hvorledes ændringsforslaget kan finansieres i en naturlig sammenhæng med prioriteringen af øvrige tiltag.

Udvalgets ovennævnte samråd med Naalakkersuisoq gav følgende svar:

Svar på afsnit 1 ovenfor:

”Naalakkersuisut er fortsat af den opfattelse, at der ikke er grundlag for at opretholde forslaget, såfremt der ses helt bort fra finansieringen af forslaget. Naalakkersuisut er samtidig åben for at se på, om nogle af finansieringsdelene kan udgå. Det er dog vigtigt fortsat at bevare en rimelig balance mellem udgifter og indtægter.”

Svar på afsnit 2 ovenfor:

”Der henvises til svaret på spørgsmål 5 [se ”Svar på afsnit 1 ovenfor”], idet det oplyses, at der ikke er igangsat et sådant arbejde. Jeg finder det derfor positivt, at vi med dette samråd måske sammen kan søge at finde et kompromis, som ikke blot øger Landskassens udgifter.

Naalakkersuisut har forpligtet sig på en økonomisk holdbar kurs, hvilket bliver stadig vigtigere netop i disse år, hvor mange flere personer overgår til alderspension. Naalakkersuisut er derfor tvunget til at trække lovforslaget tilbage, såfremt det ikke er i økonomisk balance.”

Udvalget må konkludere, at det ikke er lykkedes Naalakkersuisut at finde finansiering til det ændringsforlag udvalget har opfordret Naalakkersuisut til at fremsætte til forslagens 3. behandling. Der var end ikke igangsat et sådant arbejde. Udvalget finder dette stærkt kritisabelt, da det netop er af denne grund forslagens 3. behandling blev udsat til efterårssamlingen. Udvalget kan konstatere, at det der er uenighed om er, hvorvidt der skal ske automatisk regulering, sådan som Naalakkersuisut har foreslået, eller om der fortsat skal være mulighed for løbende regulering, når der er behov for dette. Det er det sidstnævnte, der er gældende i dag. Det andet forhold i sagen er, hvordan udvalgets opfordring til Naalakkersuisut om at fremsætte ændringsforslag skal finansieres. Denne del er, som det er nævnt ovenfor, slet ikke igangsat. Efter udvalgets mening kan det nås endnu, da finanslovsforhandlingerne endnu ikke er afsluttet. Udvalget skal på det kraftigste opfordre Naalakkersuisut til at igangsætte forhandlingerne, sådan som det var meningen med udsættelsen af forslaget.

Udvalget kan godt se det fornuftige i, at der er balance i de offentlige finanser, eller overskud, sådan som Det Økonomiske Råd har anbefalet i betragtning af den gode økonomiske situation, landet aktuelt er i nu. Udvalget anser et sådant balancekrav som et langsigtet ønske, men ikke et mål i sig selv. Balancekravet kan efter udvalgets mening anses som et finanspolitisk instrument, der kan være med til at modvirke for store økonomiske svingninger i samfundet, ved eksempelvis at spare op til dårlige tider.

Udvalget skal endelig minde Naalakkersuisut om, at Naalakkersuisut selv har suspenderet kravet om, at de samlede offentlige finanser skal være i balance eller udvise et overskud set over 4 år. Suspensionsperioden dækker frem til 31. december 2021.

5. Udvalgets indstilling

Et mindretal i Finans- og Skatteudvalget bestående af repræsentanten for Demokraatit skal fremkomme med følgende mindretalsudtalelse:

Finans- og Skatteudvalget har som sin fremmeste målsætning, at arbejde for styrkelse af landskassens og dermed vort lands økonomiske holdbarhed. At sidde i Finans- og Skatteudvalget indebærer således et betydeligt ansvar og en forpligtelse til at arbejde for denne målsætning. At sikre landskassens økonomiske holdbarhed, og dermed en økonomisk tryk fremtid for vores børn og børnebørn, kan være et tungt ansvar, som indebærer, at man sommetider må træffe ubehagelige beslutninger. Hvis man tror, at man som medlem af Inatsisartut kun kan være med til at træffe populære beslutninger, så bør man finde en anden levevej end politik.

Efter 2. behandlingen af det foreliggende lovforslag har udvalget modtaget et desværre fortroligt stemplet brev fra Naalakkersuisut. I dette brev oplyser Naalakkersuisut, at der selv efter pris- og lønreguleringen af bloktilskuddet fra staten forventes at være et

betydeligt 3-cifret millionbeløb i underskud på den kommende finanslov over dennes 4-årige periode. Dette underskud skal selvfølgelig først dækkes, før det kan blive relevant at lægge flere udgifter ind i den kommende finanslov. Denne viden om et stort underskud var ikke kendt for Finans- og Skatteudvalgets medlemmer, da vi afgav betænkning til 2. behandlingen af dette lovforslag, men på baggrund af denne viden er vi som ansvarlige medlemmer af Finans- og Skatteudvalget naturligvis forpligtede til at genoverveje vores standpunkter.

Dette lovforslag bygger ikke på nye afgifter, men på en fastholdelse af nuværende afgifter, således at f.eks. de eksisterende afgifter på automatspil og indførselsafgifterne på alkohol og tobak fastholdes på det samme uændrede prisniveau. De indtægter, som dette indbringer, vil Naalakkersuisut bruge til at forhindre, at alderspension og førtidspension ikke løbende bliver udhulet af inflationen, hvilket vi selvsagt alle støtter. Fra Demokraternes side ser vi imidlertid afgifter som den sidste udvej, når nye tiltag skal finansieres, og vi ønsker derfor en anden finansiering. Ansvar for at finde denne anden finansiering kan vi dog ikke bare tørre af på Naalakkersuisut. Vi, der sidder i Finans- og Skatteudvalget, har både ansvar for og indsigt i finansloven på tværs af alle ressortområder. Og derfor er det i første omgang VORES ansvar at komme med forslag til en alternativ finansiering, hvis ikke vi – som i dette tilfælde – bryder os om Naalakkersuisuts forslag til finansiering. Vi kan da ikke blot vælge at lukke øjnene for virkeligheden og bevidstløst lægge flere udgifter ind i et kommende finanslovsforslag, som vi nu ved opererer med et betydeligt underskud, og så forvente, at andre løser problemerne for os! Det er at løbe fra sit ansvar, og det vil Demokratene som et økonomisk ansvarligt parti ikke være med til.

På baggrund af de nye oplysninger fra Naalakkersuisut mener vi derfor, at det eneste ansvarlige her og nu er at vedtage dette lovforslag i sin oprindelige form til efterårssamlingen. Så kan vi i god ro og orden sammen finde frem til, hvordan vi kan finde en anden finansiering til satsreguleringen af alders- og førtidspensionerne, som vi alle ønsker.

Og hvis ikke der kan findes en anden finansiering? Lad os være realistiske. Så må vi jo se i øjnene, at der bare ikke var råd til dette lovforslag, og give Naalakkersuisut mulighed for at trække det tilbage. Eller også må vi bide i det sure æble og acceptere en pris- og lønregulering af de nævnte afgifter. Men vi kan ikke blot lukke øjnene for problemerne og håbe på, at andre løser dem for os.

Naalakkersuisuts koalitionsaftale fastslår, at der skal føres en balanceret finanspolitik. Det var en af de væsentligste grunde til, at vi fra Demokraternes side kunne indgå som støtteparti bag Naalakkersuisut. Demokratene skal stærkt appellere til, at medlemmerne af koalitionsens partier vender tilbage til dette økonomisk sunde udgangspunkt, således at vi sammen kan finde en fornuftig løsning, som kan skabe et bredt flertal.

På denne baggrund indstiller Demokratene, at lovforslaget vedtages i sin oprindelige form til EM2019.

Et mindretal i Finans- og Skatteudvalget bestående af repræsentanterne for Demokraterne indstiller på denne baggrund det oprindelige forslag til vedtagelse.

Et flertal i Finans- og Skatteudvalget bestående af repræsentanterne for Siumut, Inuit Ataqatigiit og Partii Naleraq skal om forslaget komme med følgende bemærkninger:

Det fremgår af udvalgets betænkning til forslagens 2. behandling følgende:

”På baggrund af udvalgets delvise tilslutning til forslaget, jf. ovenfor, opfordrer udvalget til at Naalakkersuisut forud for 3. behandlingen af forslaget fremsætter et ændringsforslag i overensstemmelse hermed. I den forbindelse ønsker udvalget en beskrivelse af de fordele og ulemper et sådant ændringsforslag vil medføre.”

Et flertal i udvalget har ikke skiftet holdning på dette punkt.

Flertallet i udvalget skal endelig understrege, og finder det stærkt kritisable i, at Naalakkersuisut end ikke har gennemført de nødvendige forhandlinger med henblik på at finde en løsning på finansieringsproblematikken i forhold til udvalgsflertallets opfordring til Naalakkersuisut om at fremsætte ændringsforslag til 3. behandlingen. Udvalget kunne forstå dette forhold sådan, at Naalakkersuisut ikke anser udvalgsflertallets ønske som problematisk. Udvalget vil dog fastholde, at forslag til hvordan udvalgets ønske kan finansieres ikke bør ignoreres. Det er i alles interesse, at vide hvordan enkelte forslag har indvirkning på målet om at der skal være balance mellem landskassens indtægter og udgifter.

I forventning om, at Naalakkersuisut forud for 3. behandlingen fremsætter ændringsforslag i overensstemmelse med udvalgets opfordringer, indstiller **et flertal i Finans- og Skatteudvalget bestående af repræsentanterne for Siumut, Inuit Ataqatigiit og Partii Naleraq indstiller** lovforslaget til **vedtagelse**.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 3. behandling.

Hermann Berthelsen,
formand

Peter Olsen

Karl Kristian Kruse

Henrik Fleischer

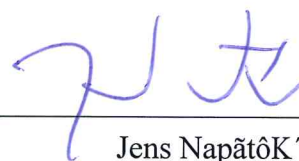

Múte Bourup. Egede

Malene V. Rasmussen

Jens NapátôK'